

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer
541339

Behandeld door
L. Wiltvank

Datum
07 juli 2020

Onderwerp

Vaststelling regionale bodemkwaliteitskaart PFAS en notitie beleidsregels PFAS

Geachte raadsleden,

Op 7 juli jl. hebben wij, evenals de 13 andere Twentse gemeenten en het bestuur van het Waterschap Vechtstromen, de Regionale bodemkwaliteitskaart PFAS vastgesteld. Hiermee is grondverzet, dat vanwege de PFAS-problematiek vrijwel onmogelijk was, in Twente nu weer mogelijk. Ook is dit nu eenvoudiger en duurzamer geworden. In deze brief informeren wij u over deze uitbreiding van de regionale bodemkwaliteitskaart met PFAS en de procedure tot vaststelling daarvan.

Wat is het probleem?

Begin 2019 werd duidelijk dat PFAS in de Nederlandse bodem zit. PFAS is een verzamelnaam van een grote groep chemische stoffen, die zich ophopen in de bodem en zeer slecht afbreken. Vanwege de giftigheid van de stoffen en het feit dat ze niet of nauwelijks afbreken bestaat er een risico voor de volksgezondheid.

Met het "Tijdelijk Handelingskader PFAS" - opgesteld door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat medio 2019 - probeerde het ministerie de verspreiding van PFAS-houdende grond te voorkomen. Hierdoor ontstond een stagnatie in het grondverzet, met hoge maatschappelijke kosten. In oktober 2019 hebben de gezamenlijke Twentse gemeenten en het Waterschap Vechtstromen gezamenlijk tijdelijke beleid gemaakt, met dit beleid hebben de Twentse gemeenten veel goede reacties gehad. Met dit nieuwe beleid willen we doorgaan met het verbeteren van en duurzamer maken van grondverzet.

Normaal gesproken kan grond vrij eenvoudig hergebruikt worden, mits de kwaliteit ervan bekend is. De Twentse gemeenten en het waterschap kennen daarvoor een bodemkwaliteitskaart, waarmee de kwaliteit van grond inzichtelijk is. Begin 2019 hebt u, evenals de andere raden van gemeenten in Twente en het algemeen bestuur van het waterschap Vechtstromen de Nota bodembeheer 'Twents beleid veur oale grond 2.0' en de bijbehorende regionale bodemkwaliteitskaart Twente vastgesteld. Daarmee kon grond eenvoudig worden toegepast in heel Twente, mits de kwaliteit van de toegepaste grond gelijk aan of beter was dan die van de grond op de locatie waar het gebruikt gaat worden. Zo wordt voorkomen dat voor elke partij grond een tijdrovende partijkeuring of bodemonderzoek moet worden uitgevoerd. Omdat PFAS ten tijde van de vaststelling van de bodemkwaliteitskaart nog niet als een groot probleem werd gezien, was de stof nog niet opgenomen in deze kaart. Gevolg daarvan was, dat grondverzet ernstig belemmerd werd. De kwaliteit van de grond kon immers niet snel aangetoond worden.

Hoe maken wij grondverzet weer mogelijk?

Ook in de Twentse bodem wordt PFAS gemeten. Om stagnatie van grondverzet in Twente zoveel mogelijk te voorkomen hebben de Twentse gemeenten samen met het Waterschap Vechtstromen de bodemkwaliteitskaart nu aangevuld met PFAS. Tegelijkertijd hebben zij de Nota 'Twents beleid veur oale grond 2.0' aangevuld met de notitie "Tijdelijke maatregelen beleid PFAS als gevolg van stagnerend grondverzet regio Twente". Alle Twentse gemeenten en het waterschap Vechtstromen gebruiken vanaf nu hetzelfde beleid voor PFAS voor het ontgraven en het toepassen van grond. Dit vereenvoudigt het hergebruiken van grond binnen Twente, verlaagt de kosten voor de gebruikers en draagt bij aan een duurzaam bodemgebruik.

Welke procedure gaan we volgen?

De vaststelling van een bodemkwaliteitskaart met een daarbij behorende Nota bodembeheer waarin het (regionale) beleid rondom grondverzet en grondtoepassing is vastgelegd, is normaal gesproken de bevoegdheid van de gemeenteraad. De uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht wordt daarbij gevolgd. Maar vanwege de maatschappelijke beroering en urgentie heeft de wetgever twee uitzonderingen gemaakt om versneld gebiedsspecifiek beleid voor PFAS vast te kunnen stellen.

In de eerste plaats mogen in dit bijzondere geval Burgemeester en Wethouders het gebiedsspecifiek beleid voor PFAS vaststellen, in plaats van de gemeenteraad. De tweede aanpassing gaat erover dat het voor de vaststelling niet verplicht is om de uniforme openbare voorbereidingsprocedure te volgen maar volstaan kan worden met de (kortere) reguliere procedure. Na bekendmaking van het besluit treedt deze direct inwerking. De mogelijkheid van het indienen van bezwaren door belanghebbenden blijft natuurlijk wel bestaan. De wetgever kiest voor deze versnellingen zodat het PFAS-beleid sneller kan worden vastgesteld en knelpunten kunnen worden weggenomen.

Omdat de aanvulling op de Twentse bodemkwaliteitskaart en de beleidsnotitie voor PFAS zijn opgesteld binnen dezelfde kaders als de bestaande bodemkwaliteitskaart, hebben wij gebruik gemaakt van de versnelde vaststellingsprocedure. Daarmee brengen wij het grondverzet in Twente weer vlot op gang, zodat dit eenvoudiger en duurzamer wordt. Ook binnen de andere gemeenten in Twente is deze lijn gevolgd. Door deze versnelde vaststelling kunnen we in Twente twee tot drie maanden eerder gebruik maken van het gebiedsspecifiek beleid voor PFAS en zijn er niet altijd meer aanvullende onderzoeken nodig voor PFAS.

Tot slot

Met deze uitbreiding van de “Regionale bodemkwaliteitskaart voor PFAS” en de aanvulling van de regionale nota bodembeheer met de “Notitie beleidsregels PFAS” van de Twentse gemeenten, worden de mogelijkheden voor grondverzet weer volledig benut. Door het wegnemen van belemmeringen binnen het grondverzet door PFAS, zonder afbreuk te doen aan de veiligheid van het gebruik van grond, wordt een bijdrage geleverd aan een duurzaam bodemgebruik in Twente.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne

A.J. Gerritsen